

Univerzita Komenského v Bratislave
Fakulta sociálnych a ekonomických vied
Vnútorne predpisy

Vnútorný predpis č. 5/2022

Smernica dekanky FSEV UK

Rokovací poriadok Etickej komisie FSEV UK

Ročník 2022

Dekanka Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „UK“) vydáva v súlade s čl. 8 ods. 3 vnútorného predpisu FSEV UK č. 1/2022 ktorý upravuje vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania v podmienkach Univerzity Komenského v Bratislave, Fakulty sociálnych a ekonomických vied a s čl. 13 ods. 3 a 6 vnútorného predpisu č. 1/2011 Organizačný poriadok FSEV UK v znení neskorších dodatkov tento Rokovací poriadok Etickej komisie FSEV UK.

Článok 1

Postavenie a pôsobnosť Etickej komisie

Etická komisia Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „Etická komisia FSEV UK“) je poradný orgán dekanke, ktorý sa zaoberá:

- a) porušením Etického kódexu UK, etického kódexu fakulty, alebo všeobecných morálnych princípov (ďalej len „etický kódex“). V pôsobnosti Etickej komisie FSEV UK je prijímanie, posudzovanie a prerokovanie podnetov týkajúcich sa porušenia etického kódexu.
- b) súhlasom s vykonávaním výskumu v súlade s etickými zásadami výskumu, pred ich vykonávaním, a to tak pre výskumníkov a výskumníčky, ako aj pre študentov a študentky FSEV UK. V pôsobnosti Etickej komisie FSEV UK je posudzovanie a prerokovanie žiadostí o súhlas s realizáciou výskumného projektu, vrátane terénneho výskumu, výskumu k záverečnej práci, výskumu v rámci národných či medzinárodných projektov vrátane ich podaní formou žiadostí.
- c) skúmaním a podporovaním kultúry etiky na Fakulte sociálnych a ekonomických vecí Univerzity Komenského v Bratislave

Článok 2

Zloženie Etickej komisie FSEV UK

- 2.1. Etická komisia FSEV UK má najviac 7 stálych členov, ktorých vymenúva a odvoláva dekanke z členov a členiek akademickej obce FSEV UK spravidla navrhnutých jednotlivými pracoviskami FSEV UK.
- 2.2. Na prerokovanie konkrétneho prípadu môže dekanke vymenovať ďalších členov/ky Etickej komisie FSEV UK ad hoc.
- 2.3. Člen/ka Etickej komisie (vrátane členov a členiek podľa odseku 2) je povinný/á zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s výkonom funkcie člena/ky Etickej komisie FSEV UK podľa príslušných platných právnych predpisov .
- 2.4. Funkčné obdobie stáleho člena Etickej komisie FSEV UK je 4 roky. Za člena Etickej komisie FSEV UK môže byť člen/ka akademickej obce FSEV UK vymenovaný/á opakovane bez obmedzenia.
- 2.5. Stály/a člen/ka Etickej komisie FSEV UK sa môže vzdať členstva v Etickej komisie FSEV UK písomným vyhlásením doručeným dekanke a predsedovi/níčke Etickej komisie FSEV UK.
- 2.6. Členstvo v Etickej komisie FSEV UK nie je honorované.
- 2.7. Člena/ku Etickej komisie FSEV UK môže odvolať dekanke na návrh člena/ky akademickej obce FSEV UK alebo UK, a to v prípade, že o odvolaní jednomyselne rozhodla Etická komisia FSEV UK, v prípade porušenie zásad etiky alebo disciplinárneho opatrenia voči členovi/ke Etickej komisie. Člen/ka o ktorej/ého mandáte sa rokuje, je z hlasovania vylúčený.
- 2.8. Na čele Etickej komisie FSEV UK je jej predseda/nčka. Predsedu/níčku Etickej komisie FSEV UK vymenúva dekanke spomedzi jej stálych členov/niek na základe ich voľby. Predseda/níčka Etickej

komisie FSEV UK sa môže vzdať členstva písomným vyhlásením doručeným dekanke. Do zvolenia nového predsedu/níčky Etickej komisie FSEV UK jej činnosť riadi poverená osoba z členov/členiek Etickej komisie FSEV UK na ich návrh.

Článok 3

Organizácia činnosti a zasadnutia Etickej komisie FSEV UK

- 3.1. Etická komisia FSEV UK zasadá podľa potreby, najmenej však dvakrát ročne.
- 3.2. Zasadnutia zvoláva predseda/níčka Etickej komisie FSEV UK alebo ním/ňou poverený/á stály/a člen/ka Etickej komisie FSEV UK. Ustanovujúce zasadnutie novovymenovanej Etickej komisie FSEV UK zvoláva dekanke.
- 3.3. Predseda/níčka, resp. ním poverený/á stály/a člen/ka Etickej komisie FSEV UK, je povinný/á zvolať zasadnutie vždy, ak o to požiada najmenej jedna tretina stálych členov/iek Etickej komisie FSEV UK alebo dekanke.
- 3.4. Na zasadnutí sa zúčastňujú stáli členovia Etickej komisie FSEV UK, dekanke, prípadne ďalší členovia/členky Etickej komisie FSEV UK vymenovaní pre daný prípad podľa čl. 2 ods. 2. Účasť člena Etickej komisie FSEV UK je nezastupiteľná.
- 3.5. Rokovania Etickej komisie FSEV UK sú neverejné.
- 3.6. Rokovanie Etickej komisie FSEV UK sa môže uskutočniť aj prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov.
- 3.7. Etická komisia FSEV UK raz za rok uskutoční anonymný dotazníkový prieskum stavu etiky na FSEV UK.
- 3.8. Etická komisia FSEV UK vydáva raz za rok správu o svojej činnosti a stave etiky na FSEV UK.
- 3.9. Etická komisia FSEV UK si môže spomedzi seba určiť stáleho člena/ku, ktorý/á bude pôsobiť ako konzultant alebo osoba prvého kontaktu v rozsahu konzultácií k mandátu Etickej komisie FSEV UK podľa článku 1.

Článok 4

Postup pri podávaní podnetov na Etickú komisiu FSEV UK

- 4.1. Ktokoľvek, kto je dotknutý konaním priamo alebo môže mať vedomosť o konaní narúšajúcom zásady etiky na FSEV UK, môže podať na Etickú komisiu FSEV UK podnet v súvislosti s dodržiavaním etického kódexu alebo požiadať o Etickú komisiu o radu pri etickej dileme. Za účelom prvého kontaktu je možné najskôr komunikovať charakter podnetu s osobou prvého kontaktu alebo konzultantom podľa bodu 3.9. tohto predpisu.
- 4.2. Podnet je potrebné podať písomnou alebo mailovou formou na adresu Etickej komisie FSEV UK alebo priamo predsedovi/níčke Etickej komisie FSEV UK.
- 4.3. Podnet obsahuje popis predpokladaného porušenia etického kódexu, s uvedením konkrétnych ustanovení etického kódexu, resp. všeobecných morálnych princípov, k porušeniu ktorých podľa predkladateľa/ky došlo. Predkladateľ/ka uvádza svoje meno, priezvisko a adresu a podnet musí byť podpísaný.
- 4.4. Etická komisia FSEV UK sa zaoberá anonymnými podnetmi len na základe predbežného posúdenia členmi/kami Etickej komisie FSEV v tom prípade, ak sa týkajú mimoriadne závažného neetickeho konania na UK.

- 4.5. Podania, ktoré zjavne nesúvisia s etickým kódexom Etická komisia FSEV UK odloží bez vecného prerokovania. O odložení podania informuje predseda Etickej rady UK písomne predkladateľa.

Článok 5

Prerokovávanie podnetov

- 5.1. Podnety doručené podľa čl. 4 posudzuje Etická komisia UK spravidla na svojom najbližšom zasadnutí.
- 5.2. Etická komisia FSEV UK si môže vyžiadať v prípade potreby písomné podklady, resp. odborné a iné vyjadrenia k prerokovanej veci. Etická komisia FSEV UK si môže za účelom prerokovania podnetu vyžiadať spoluprácu ktoréhokoľvek člena/ky akademickej obce FSEV UK alebo zamestnanca/kyne FSEV UK.
- 5.3. Ak Etická komisia FSEV UK prerokováva podnet týkajúci sa fyzickej osoby s možným zásahom do jej práv a povinností, je povinná umožniť dotknutej osobe k podaniu sa vyjadriť.
- 5.4. Etická komisia FSEV UK zaujíma k vecne prerokovávaným podnetom uznesenia a odporúčania. Uznesenia a odporúčania prijíma na základe hlasovania stálych členov/niek vrátane predsedu/níčky.
- 5.5. Etická komisia FSEV UK je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej stálych členov/niek.
- 5.6. Uznesenie alebo odporúčanie Etickej komisie FSEV UK je schválené, ak ho odsúhlasí nadpolovičná väčšina prítomných stálych členov/niek Etickej komisie FSEV UK. Člen/ka Etickej komisie FSEV UK, ktorá má odlišné stanovisko, môže k uzneseniu alebo odporúčaniam priradiť „odlišné stanovisko“ v písomnom vyjadrení, a to v lehote najneskôr do 7 dní od prijatia uznesenia alebo odporúčania. Hlasovanie sa uskutočňuje verejne, pokiaľ nie je návrh člena/ky Etickej komisie FSEV UK na tajné hlasovanie vo veci schválený jednomyselne.
- 5.7. Uznesenia obsahujú najmä konštatovanie, že neboli porušené etické pravidlá a morálne princípy. Odporúčanie obsahuje najmä konštatovanie, že došlo k porušeniu etických pravidiel alebo morálnych princíпов aj s odkazom na príslušné ustanovenia etického kódexu a zhodnotením závažnosti neetického konania, a návrh na ďalší postup orgánov príslušných na rozhodovanie so zodpovedajúcimi právnymi dôsledkami.
- 5.8. Uznesenie a odporúčanie sa zasiela dotknutým osobám, dekanovi príslušnej fakulty a podľa povahy prerokovanej veci rektorovi.
- 5.9. Etická komisia FSEV UK zverejňuje anonymizované uznesenia a odporúčania, ako aj výsledky svojej činnosti na webovom sídle FSEV UK.

Článok 6

Postup pri podávaní žiadostí o súhlas s etikou výskumu

- 6.1. Zamestnanec/kyňa FSEV UK alebo študent/ka FSEV UK môže podať na Etickú komisiu FSEV UK žiadosť o súhlas s výskumným projektom alebo výskumom k záverečnej práci podľa štandardovej stanovených v etickom kódexe alebo štandardov medzinárodných odborových asociácií, podľa jednotlivých oblastí skúmania realizovaných na fakulte.
- 6.2. Žiadosť je potrebné podať písomnou alebo elektronickou formou (prostredníctvom aplikácie MS Teams) na adresu Etickej komisie FSEV UK alebo priamo predsedovi/níčke Etickej komisie FSEV UK, v dostatočnom časovom predstihu, najmenej 2 týždne pred začiatkom výskumu/podaním

projektovej žiadosti. Etická komisia FSEV UK môže v odôvodnených prípadoch odpustiť uvedenú lehotu.

6.3. V žiadosti žiadateľ označí, či ide o:

- a) súhlas s návrhom výskumného projektu, ktorý má byť súčasťou projektovej žiadosti
- b) súhlas s návrhom výskumného projektu, ktorý sa má realizovať v rámci výskumu alebo schváleného výskumného projektu pracoviska
- c) súhlas s návrhom výskumného projektu záverečnej práce

6.4. V prípade, že ide o žiadosť podľa bodu 6.3., písm. a) a b), predloží žiadateľ aj požadovanú formu a informáciu o jazyku, v ktorom sa má stanovisko Etickej komisie vydať. Zároveň k nej žiadateľ predloží návrh výskumného projektu, výskumného dizajnu alebo konkrétneho výskumu. Formulár tvorí prílohu č. 1 tohto vnútorného predpisu.

6.5. V prípade, že ide o žiadosť podľa bodu 6.3., písm. c), predloží žiadateľ vyplnený formulár a stanovisko školiteľa/ky záverečnej práce. Formulár tvorí prílohu č. 2 tohto vnútorného predpisu.

6.6. Na základe predloženia kompletných podkladov k žiadosti podľa bodu 6.3., písm. c) dostane žiadateľ obratom predbežné stanovisko automaticky vygenerované systémom pre posúdenie žiadostí. Toto oprávňuje žiadateľa o pokračovanie vo výskume v prípade, že k žiadosti je pripojený súhlas školiteľa, ako aj čestné vyhlásenie žiadateľa o dodržiavaní pravidiel etiky výskumu. Za etiku výskumu zodpovedá žiadateľ/ka a jeho/jej školiteľ/ka. V prípade potreby individuálneho posúdenia žiadosti vzhľadom na osobitný charakter výskumu, sa touto žiadosťou bude zaoberať Etická komisia FSEV UK a prerokuje ju.

Článok 7

Prerokovanie žiadostí

7.1. Žiadosti doručené podľa čl. 6 posudzuje Etická komisia UK spravidla na svojom najbližšom zasadnutí alebo per rollam. Pri per rollam hlasovaní sa vyžaduje splnenie požiadaviek rovnakým spôsobom ako podľa bodov 5.5 a 5.6 tohto Rokovacieho poriadku. Pri per rollam hlasovaní predseda/níčka Etickej komisie FSEV UK alebo osoba poverená jej dočasným riadením, vyzve písomne alebo mailom členov/ky Etickej komisie na hlasovanie, pričom lehota pre vyjadrenie nemôže byť kratšia ako 48 hodín a dlhšia ako 7 dní. Predmetom per rollam prerokovania a hlasovania musia byť kompletné podklady s návrhom uznesenia v minimálnom rozsahu súhlasím – nesúhlasím – zdržujem sa – návrh si vyžaduje dopracovanie.

7.2. Etická komisia FSEV UK si môže vyžiadať v prípade potreby písomné podklady, resp. odborné a iné vyjadrenia k prerokovanej žiadosti na udelenie súhlasu s výskumom alebo výskumným projektom.

7.3. Etická komisia FSEV UK si môže za účelom prerokovania žiadosti vyžiadať spoluprácu ktoréhokoľvek člena/ky akademickej obce FSEV UK alebo zamestnanca/kyne FSEV UK.

7.4. Etická komisia FSEV UK zaujíma k žiadosťiam stanovisko – súhlasné alebo nesúhlasné. Rozhodnutie sa prijíma formou uznesenia na základe hlasovania stálych členov/niek vrátane predsedu/níčky.

7.5. Etická komisia FSEV UK je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej stálych členov/niek.

7.6. Uznesenie alebo odporúčanie Etickej komisie FSEV UK je schválené, ak ho odsúhlasí nadpolovičná väčšina prítomných stálych členov/niek Etickej komisie FSEV UK.

7.7. Na základe uznesenia vydáva predseda/níčka Etickej komisie Rozhodnutie, ktoré podpisuje a ktoré podpíše aj žiadateľ, čím sa zaväzuje k dodržiavaniu štandardov pre daný výskum.

Článok 8

Spoločné a záverečné ustanovenia

- 8.1. Administratívne spracovanie agendy spojenej s činnosťou Etickej komisie FSEV UK môže jej predseda/níčka zabezpečiť prostredníctvom administratívnej sily na dekanáte FSEV UK.
- 8.2. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto predpisu zaniká funkcia člena Etickej komisie FSEV UK všetkým členom Etickej komisie FSEV UK vymenovaným podľa predchádzajúceho predpisu a dekanka vymenuje Etickú komisiu FSEV UK v súlade s týmto vnútorným predpisom. Tým sa nevylučuje možnosť opakovane vymenovať člena/ku Etickej komisie FSEV UK.
- 8.4. Tento Rokovací poriadok Etickej komisie FSEV UK nadobúda platnosť dňom jeho podpisania a účinnosť dňom 1.9.2022.

V Bratislave, 24.8.2022

doc. JUDr. PhDr. Lucia Mokrá, PhD.
dekanica